

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

Tiedolla johtamisen osana maakuntien digimuutosohjelmaa

27.2.2019 TOIVO aloitusseminaari

Tomi Hytönen, VM

Maakuntien digihankkeet

Digihankkeet / VM - STM

HANKETOIMISTON JOHTORYHMÄ

HANKETOIMISTO

Muiden hallinnonalojen digihankkeet

Ministeriöiden
sisäinen
tietojohtaminen

Maakunta- tieto- ohjelma (VM)

Digimuutosohjelma (VM - STM)

Toimeenpanon ohjaus, arkkitehtuuriohjaus

TOIVO-ohjelma STM

Ohjelman johtoryhmä

Ala-
projektit

MaTi-hanke

Vimana
Maakunnat, ministeriöt

CRM-
hanke
Vimana

Järjestäjän maku-
tietomalli, testaus
Raportointi ja analytiikka

VJ-
hanke
Vimana

Tekninen alusta ja ylläpito

VIRTA-hanke

SoteDigi
Maakunnat, ministeriöt

Hankkeen ohjausryhmä

Järjestäjän sote-
tietomalli, testaus
Raportointi ja analytiikka

Hanke-
koordi-
naatio

VALTAVA-hanke

Kela, THL,
Valvira (Luova)

Hankkeen ohjausryhmä

Tietotu-
tannon
yhtenäis-
täminen

Yhtenäiset
tietoraken-
teet ja
käsitteet

Yhteinen
data-
alusta

Verkko
raporto-
intiratk-
aisu

Pilottiprojektit

MAAKUNTA- JA SOTE-UUDISTUS
LANDSKAPS- OCH VÅRDREFORMEN

Tiedolla johtamisen kokonaisuuden yhteensovitus

Violetilla merkityt osat ovat kehittämisen kohteena tietojohdamisen yhteensovittamisen parantamiseksi

Ministeriöiden
sisäinen
tietojohdaminen

Ohjelma-
koordinaatio

Maakunta-
tieto-
ohjelma
(VM)

Digimuutosohjelma (VM - STM)
Toimeenpanon ohjaus, arkkitehtuuriohjaus

Pake tietojohdamisen
hankkeiden ohjaustiimi
(VM)

TOIVO-ohjelma STM

Ohjelman johtoryhmä

Y-väline ja
kansalliset
työryhmät,
yhteentoimiva
.suomi.fi
(VRK)

Yhteiset tietorakenteet ja käsitteet

Ala-
projektit

MaTi-hanke

Vimana

Maakunnat, ministeriöt

Hankkeen ohjausryhmä

Järjestäjän maku-
tietomalli, testaus
Raportointi ja analytiikka

Hanke-
koordinaatio,
yhteinen
toiminta-
malli

VIRTA-hanke

SoteDigi

Maakunnat, ministeriöt

Hankkeen ohjausryhmä

Järjestäjän sote-
tietomalli, testaus
Raportointi ja analytiikka

Hanke-
koordinaatio

VALTAVA-hanke

Kela, THL,
Valvira (Luova)

Hankkeen ohjausryhmä

CRM-
hanke
Vimana

VJ-
hanke
Vimana

Tekninen toteutus, yhteinen
tuotantoympäristö ja ylläpito

MaTi-hanke
Vimana

Tietotuo-
tannon
yhtenäis-
täminen

Yhtenäiset
tietoraken-
teet ja
käsitteet

Yhteinen
data-
alusta

Verkko
raporto-
intiratk-
aisu

P

P

P

P

P

P

P

P

P

P

P

P

P

P

P

P

P

P

MAAKUNTA- JA SOTE-UUDISTUS
LANDSKAPS- OCH VÅRDREFORMEN

Pilottiprojektit

Projektien yhteistyö

Maku-sote projektin ohry 12.2., toimenpiteet 1

- 1) Valtioneuvoston yhtenäisen ohjauksen valmistelun (valmistelutiimi) sekä järjestämisen valmistelun (valmisteluryhmä) yhteydenpitoa maakuntatieto-ohjelmaan ja digimuutosohjelmaan tiivistetään, jotta toiminnan tarpeet välittyvät ohjelmille:
  - Valtioneuvoston yhtenäisen ohjauksen valmistelu kokoaa sen tarpeista keskeiset vaatimukset tiedonhallintaa ja ICT-toteutuksista vastaaville maakuntatieto-ohjelmalle ja digimuutosohjelmalle (esim. prosessikuvaukset ja priorisoidut karkean tason tietotarvekuvaukset).
  - Järjestämisen valmistelu kokoaa sen tarpeista keskeiset vaatimukset tiedonhallintaa ja ICT-toteutuksista vastaaville maakuntatieto-ohjelmalle ja digimuutosohjelmalle (esim. prosessikuvaukset ja priorisoidut karkean tason tietotarvekuvaukset).

- 2) Maakuntatieto-ohjelman ja digimuutosohjelman koordinaatiota ja tulosten jakamista parannetaan seuraavasti:
  - Maakuntatieto-ohjelman johtoryhmästä jäsen/jäseniä digimuutoksen johtoryhmässä.
  - Digimuutosohjelman johtoryhmästä jäsen/jäseniä maakuntatieto-ohjelman johtoryhmässä.
  - Maakuntatieto-ohjelma toteuttaa yhteisen seurannan ja viestinnän mallin, jolla seurataan valmistuneita tietomäärityksiä ja jolla se viestii niistä digimuutosohjelman toimeenpanohankkeille.
  - Jos digimuutosohjelman toimeenpanohankkeessa huomataan, ettei tarvittavaa tietomääritystä ole tehty tai vastuutettu, tai samaa tietomääritystä tehdään useissa ei projekteissa, tulee digimuutosohjelman ottaa yhteys Maakuntatieto-ohjelman hanketoimistoon. Digimuutosohjelman ja maakuntatieto-ohjelman hanketoimistot sopivat kuka tarvittavan tietomäärityksen toteuttaa.
  - Maakuntatieto-ohjelma järjestää tuen tarvittavaan mallinnukseen hakemuksesta valtiovarainministeriön rahoittamana

- 3) Ministeriöiden vastuulla on oman hallinnonalansa tietomääritysten toimittaminen palvelukeskusten tietojohtamisen hankkeille.

Maku-sote projektin ohry, toimenpiteet 2

- 1) Valtioneuvoston periaatepäätöksen (28.6.2017) mukaisesti valtiovarainministeriö ylläpitää pysyvästi kansallisen tason arkkitehtuuria, jossa määritetään käyttövelvoitteen piirissä olevat ICT-palvelut sekä yhteentoimivuuden edellyttämät standardit/spesifikaatiot ja muut toiminnan ja talouden kannalta välttämättömät reunaehdot. Tämän tavoitteen toteuttamiseksi maakuntien kaikkia toimialoja koskevilla tietomäärittelyissä otetaan käyttöön kansalliset yhteentoimivuusvälineet yhteentoimiva.suomi.fi –alustalla. Tarvittavat uudet sanastot ja termit, koodistot ja luokitukset sekä tietomallit ja rajapinnat kuvataan yhteentoimiva.suomi.fi –alustalle ja julkaistaan kaikkien käyttöön:
  - Yhteisen yhteentoimiva.suomi.fi –alustan sijasta käytetään sosiaali- ja terveysministeriön ja opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalakohtaisia yhteentoimivuusalustoja niiden sanastojen, koodistojen ja tietomallien päivityksen osalta, jotka on jo julkaistu ko. palveluissa, sekä säädösperustaisen tiedonhallinnan velvoitteiden toteuttamisessa.
  - Käyttöönotosta ja tarvittavista integraatioista sovitaan VRK:n kanssa.
  - Osana kuvaamistyötä otetaan tietomäärittelyjen määrittelytyön toimintamalliksi yhteentoimivuusmallin hallintamallin mukainen toimintatapa tietoaalueineen. Nykyiset hyvät, jo yhteentoimivuusmallin mukaisesti toimivat ylläpitomallit, erityisesti STM:n hallinnonalan THL:n vastuulla oleva tietorakenteiden ylläpitoyhteistyö ja OKM:n hallinnonalan koodistojen ylläpito, kuvataan osaksi kansallista yhteentoimivuusmallin mukaista tietoaalueiden kokonaisuutta.
  - Valtiovarainministeriö arvioi eri välineiden ja tietomäärittelyjen jakelualustojen nykytilaa ja kokoaa ehdotuksia tulevaisuuden yhteensovitusta varten. Mahdollisten lainsäädäntömuutosten tarpeiden selvittämistä varten se asettaa tarvittaessa erillisen valmistelutyön.
  - Rahoituspäätöksen saaneiden hankkeiden osalta VM seuraa yhteentoimiva.suomi.fi –alustan käyttöä, ja uusien hankkeiden osalta VM edellyttää yhteentoimiva.suomi.fi –alustan käyttöä tietomäärittelyjen laadinnassa tai suunnitelmaa, jonka mukaisesti tietomäärittelyt siirretään yhteentoimiva.suomi.fi –alustalle.
- 2) Toimeenpanon kokonaisjohtamisesta varten ehdotetaan perustettavaksi digimuutosohjelmaan kuuluva palvelukeskuksissa tehtävän tietojohdamisen hankkeiden toteutuksen ohjaustiimi:
  - Tiimi vastaa palvelukeskusten toteuttamien tietojohdamisen hankkeiden kokonaisohjauksesta.
  - Se raportoi digimuutosohjelmalle ja TOIVO-ohjelmalle toimeenpanon etenemisestä ja mahdollisista linjaustarpeista sekä riskienhallinnasta.
- 3) Palvelukeskusten vastuujako:
  - Vimaan MaTi-hanke vastaa järjestäjän maku-tietotuotteiden määrittelystä, testauksesta, raportoinnista ja analytiikasta.
  - SoteDigin Virta-hanke vastaa järjestäjän sote-tietotuotteiden määrittelystä, testauksesta, raportoinnista ja analytiikasta.
  - Tietojohdamisen teknisestä toteutuksesta sekä tuotantoympäristön rakentamisesta ja ylläpidosta vastaa Vimana.
  - Digimuutosohjelma vahvistaa RACI taulukossa vastuut tarkemmalla tasolla.

Eteneminen + Ohjaustiimi

- Em. toimenpiteiden vastuuhenkilöt nimetty ja ohjaustiimin perustaminen sovittu 18.2.
  - Henkilöt
    - Tuija Kuusisto, VM, puheenjohtaja
    - Markku Heinäsenaho, STM
    - Jani Heikkinen, VM
    - Mari Fallström, Vimana
    - Päivi Hokkanen, SoteDigi
  - Tehtävät
    - Tiimi vastaa palvelukeskusten toteuttamien tietojohdamisen hankkeiden kokonaisuohjauksesta.
    - Se raportoi digimuutosohjelmalle ja TOIVO-ohjelmalle toimeenpanon etenemisestä ja mahdollisista linjaustarpeista sekä riskienhallinnasta.
    - Tiimi informoi ja kutsuu tarvittaessa kokouksiinsa tarpeellisia henkilöitä, kuten yhtiöiden ohjauksesta vastaavia henkilöitä.
  - Tiimin työ alkaa 4.3.
- Toivon ja MaTin tarkempi vastuunjako ja yhteensovitus käsittelyssä digimuutoksen johtoryhmässä 27.3.

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

Maakuntien tiedolla johtaminen

Kustannus-hyötyanalyysi

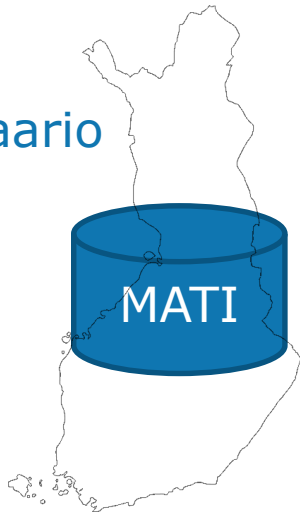
18.02.2019

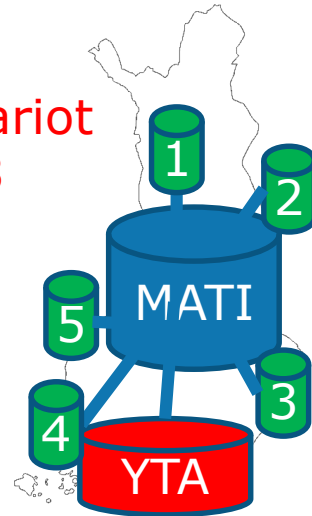
Kustannus-hyötyanalyysin skenaariot

- Kustannus-hyötyanalyysissä tunnistettiin neljä mahdollista skenaariota, joihin tehtiin erilliset analyysit.
  1. "Täysin keskitetty ratkaisu": Kaikki maakunnat tulevat mukaan
  2. "Osin keskitetty A": 10 maakuntaa mukana, ja integroidaan YTA-ratkaisua toteuttavan 4 maakunnan- sekä erillISRatkaisuja toteuttavien 4 maakunnan "tiedolla johtamisen" -alustat"
  3. "Osin keskitetty B": 7 maakuntaa mukana, ja integroidaan YTA-ratkaisua toteuttavan 4 maakunnan sekä erillISRatkaisuja toteuttavien 7 maakunnan "tiedolla johtamisen" -alustat"
  4. "Täysin hajautettu ratkaisu": Yksikään maakunta ei tule mukaan vaan kaikki tekevät omat alustansa

Skenaario
1

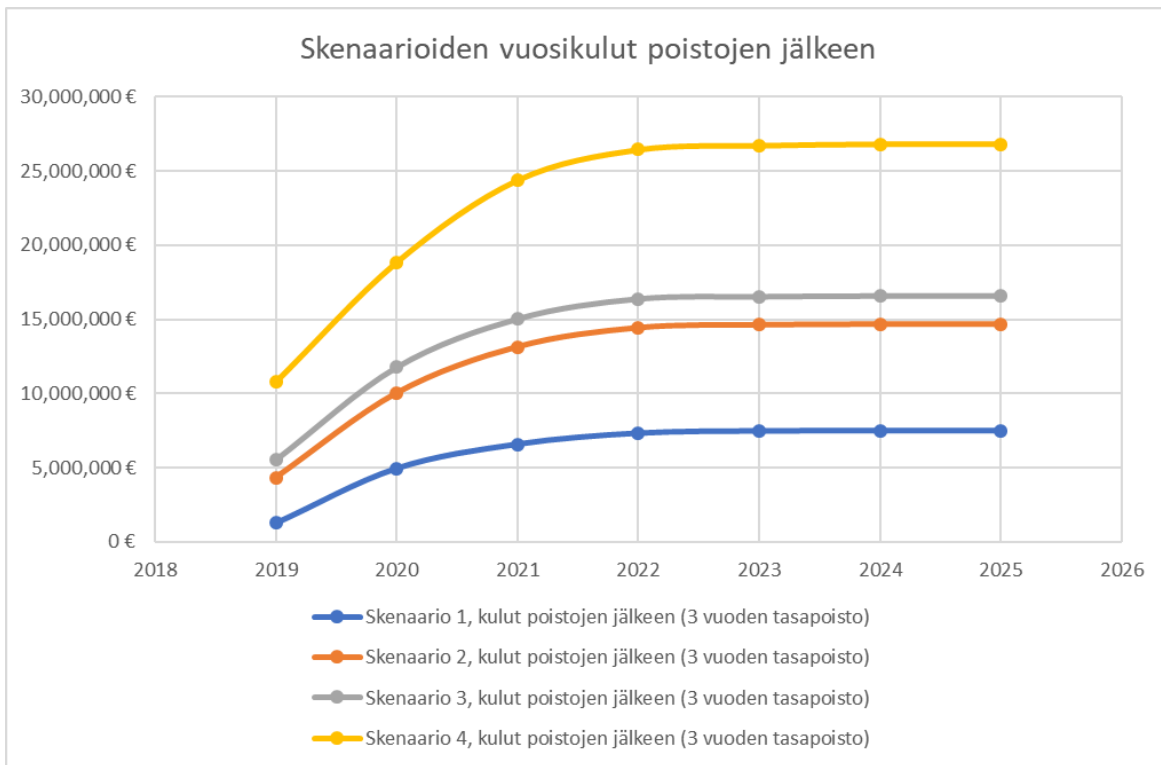
Skenaariot
2-3

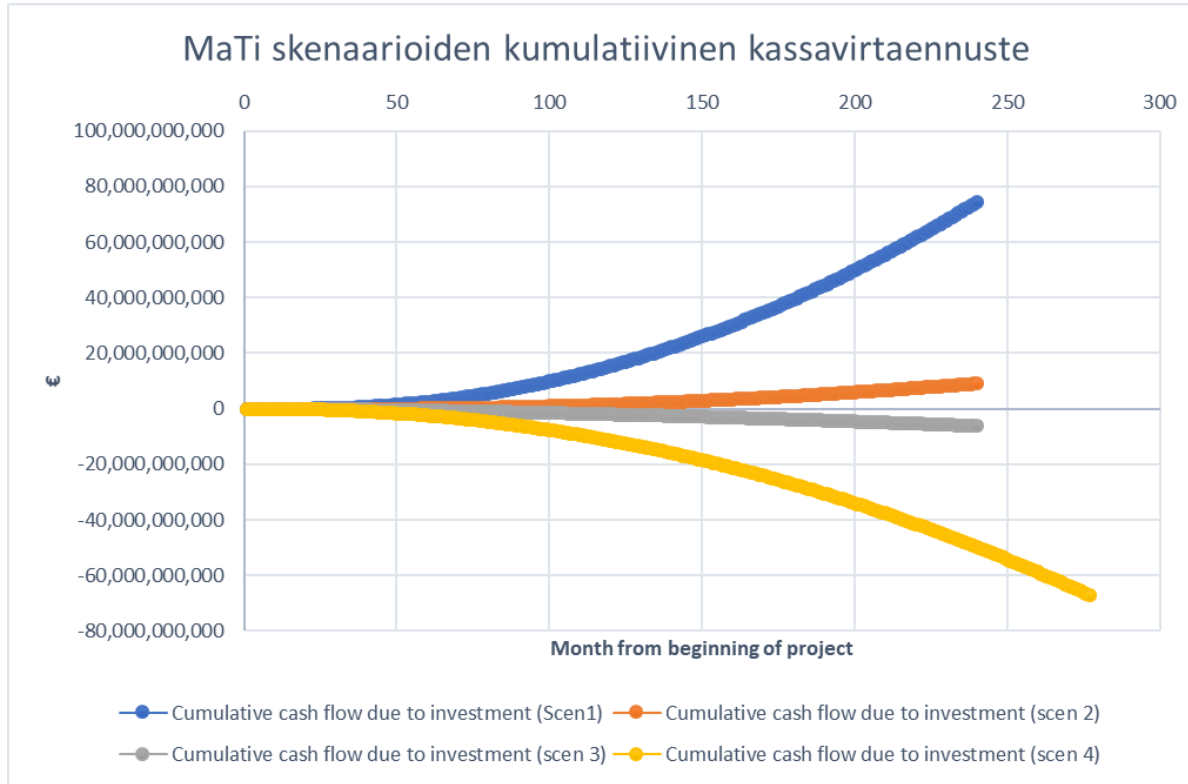
Skenaario
4

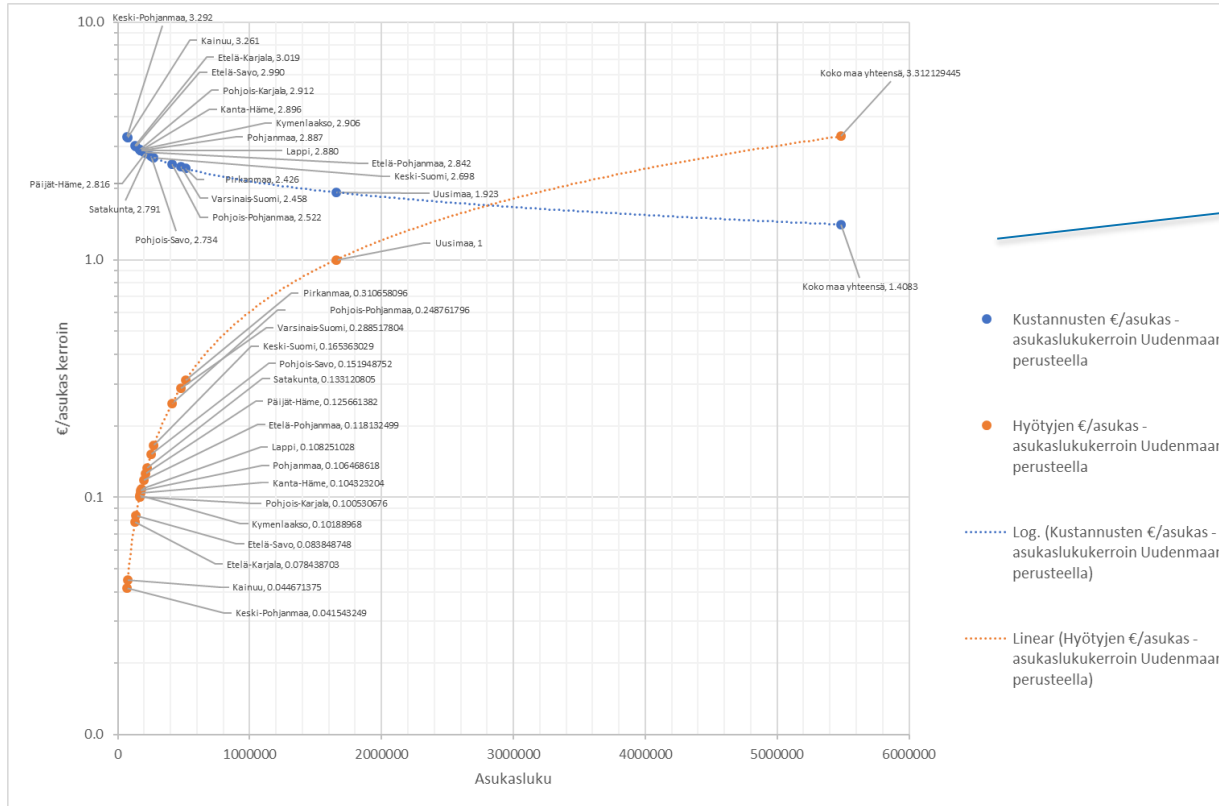
Eri toteutusskenaarioiden kustannusten vertailu

Skenaarioiden kassavirtaennusteet

Maakuntakohtainen kustannusten vertailu (€/asukas) laskentamallien avulla

Graafissa näkyy keskittämisestä tuleva synergiahyöty

- Kustannusten €/asukas - asukaslukukerroin Uudenmaan perusteella
- Hyötyjen €/asukas - asukaslukukerroin Uudenmaan perusteella
- ..... Log. (Kustannusten €/asukas - asukaslukukerroin Uudenmaan perusteella)
- ..... Linear (Hyötyjen €/asukas - asukaslukukerroin Uudenmaan perusteella)

MaTi-hankkeen kustannus-hyötyanalyysin yhteenveto

- Yhteenvetona havainnoista voidaan todeta, että keskittäminen kannattaa.
  - Skenaario 1:n toteuttaminen on selvästi taloudellisen hyödyn kannalta kannattavin
  - Myös Skenaario 2 osoittautuu melko kannattavaksi vuoteen 2025 asti ulottuvan tarkastelun pohjalta.
  - Skenaariot 3 ja 4 eivät sen sijaan osoita taloudellista kannattavuutta, vaan kulut ovat käytettyihin hyötymalleihin nähden selvästi suuremmat.
  - Erityisesti Skenaario 4 ei ole suositeltava.
- Skenaarioiden pohjadata on käytetty Uusimaata ja Uusimaa YTA alueeseen pohjaavaa ratkaisua.
- QPR:n tekemä hyöty/kustannusanalyysi.
  - Hyötyarvio osin vielä spekulatiivista

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

Kiitos!